

III. NAGRADA

AUTOR: Stella Crnobrnja

NASLOV KRATKE PRIČE: Šezdeset sekundi

Vrijeme. Vrijeme je upravo ono čega bismo se trebali bojati. Nikada ne znaš što se sve može dogoditi u svega par sekundi. Tih par sekundi može proći jako brzo, ali može trajati i cijelu vječnost. Jeste li ikada ostali zamrznuti u vremenu? Ja jesam. U tom trenutku vrijeme je prolazilo kao u usporenom filmu, a moje reakcije koje su trebale biti brze, gotovo da i nisu postojale. Strah je vladao nada mnom, a moje tijelo je to i pokazivalo. Bila sam u stanju šoka i nisam se mogla pomaknuti. Svi zvukovi su se stapali u jedan i više ih nisam mogla čuti. Sve oko mene kao da je stalo. Tako sam stajala, činilo se satima, a zapravo je bilo samo jednu minutu. Šezdeset sekundi. Znete li što se sve može napraviti u šezdeset sekundi? Možemo spremati torbu za školu, pozdraviti prijatelje i popričati s njima u žurbi, obrisati prašinu, čak sam negdje pročitala da je netko uspio napraviti sedamdeset koluta unaprijed za šezdeset sekundi. Koliko sve banalnih stvari možemo zapravo napraviti, a onda jednog trena nismo sposobni ni to. Nekome u šezdeset sekundi procvjeta život, a meni se u tim sekundama srušio.

Danas kada se sjetim tog vremena s kraja devedeset treće, kao da mi nakratko stane svijet. Ne sjećam se baš svega detaljno jer ono što se meni urezalo u pamćenje su slike. Sigurno mislite da sam bila negdje u nekoj polumračnoj prostoriji punoj krvi gdje je možda netko bio mučen kao što to inače biva u ratu, ali ne, ja sam se nalazila u svojoj udobnoj, u to vrijeme sigurnoj kući. Sjećam se posve običnih dana. Mama bi spremala ručak u kuhinji slušajući radio ne bi li čula vijesti sa ratišta. Moj tata se nalazio upravo na tom ratištu i svaki dan bi sjele za stol, ručale i molile se da nam ga Bog čuva i sigurno vrati kući. Tako je i bilo. Došao je kući na kratko vrijeme, ali obje smo primijetile da to više nije moj stari tata. Promijenio se. Po danu je bio jako oprezan i propitkivao je sve što se radilo, za njega ništa nije bilo sigurno i sve je trebalo biti više puta provjereno, a po noći nije mogao spavati. Često sam ga čula kako se kreće po kući i obilazi prostorije. Puno vremena je provodio stojeći pored mojih vrata, kao da će svaki čas netko iskočiti iz mog ormara i napasti me. To su bile mirne noći. Potpuno drugačije noći proživljavale bismo mama i ja, same tijekom uzbuna. Tada bi se zaključale u podrum i tamo bi provodile svoje vrijeme. Tada me bilo najviše strah. Uvijek sam se pitala što ako to nije dovoljno, što ako nas pronađu? Onesvijestila bih se ulazeći unutra tako da je moja majka imala puno briga u tim situacijama.

Prošlo je nekoliko dana, a on nije mogao ni oka sklopiti. Neispavanost je uzela ono najbolje iz njega. Budući da za to vrijeme nisam mogla ići van i igrati se na ulici, često sam znala sjediti u tatinjoj radnoj sobi i čitati razne knjige koje su se tamo nalazile. Mislim da sam upravo u jednoj od tih knjiga i pročitala nešto o insomniji. Insomnija ili nesanica ili poremećaj spavanja. Simptomi su najčešće umor, poremećaj koncentracije i pažnje, depresija i stanje pretjerane osjetljivosti. Na sve to dodala bih još i halucinacije. Jedne večeri sam to primijetila na tati. Sjedio je u svojoj radnoj sobi i svađao se sam sa sobom. Pa dobro, svatko ponekad popriča sam sa sobom. Ne bi mi to bilo tako čudno da se uistinu obraćao sam sebi, ali nije, njegove rečenice i odgovori su bili oblikovani kao da upravo razgovara s nekime. Pokušala sam razgovarati s mamom o tome, no ona me nije htjela dodatno zabrinjavati, iako sam ja već bila jako zabrinuta. Već tada sam trebala nešto poduzeti, trebala sam pritisnuti majku, možda i popričati s tatom i smiriti ga, no umjesto toga nisam poduzela apsolutno ništa. To je bila najveća greška u mom životu. Tada sam imala svega dvanaest godina, no trebala sam

znati bolje. Trebala sam biti bolja. Još uvijek se nekada zapitam što bi bilo da sam nešto doista poduzela? Možda bi danas sjedili zajedno na ručku i pričali o vremenu.

Taj dan sam se igrala u kući uživajući u mirnome danu ne sluteći na što ću za nekoliko trenutaka naići. Znam da sam trčala po hodnicima kuće i ulazila u svaku moguću sobu. Prošla sam ih gotovo sve. Ostala mi je samo tatina radna soba u koju sam uletjela brzinom svjetlosti i isto tako sam brzinom svjetlosti ostala zakopana u mjestu i zamrznuta u vremenu. Krv, tatino blijedo tijelo, krvav komad papira i kemijska olovka koja je ležala na podu uz moje noge. Ležao je tamo nepomičan. Suze su počele kliziti niz moje obraze, dlanovi su mi postajali znojniji i znojniji, a moje srce je počelo ubrzano kucati. Kucalo je kao što je trebalo njegovo kucati. Tijelo mi je funkcioniralo kao što je i njegovo prije svega par minuta. Sve na što sam mogla misliti bilo je pitanje zašto nisam ušla prije, stigla bih mu pomoći, ne bi ležao ovdje u ogromnoj lokvi krvi... S tim mislima, tupom boli i simptomima koje je moje tijelo pokazivalo borila sam se mirno stojeći šezdeset sekundi. U tih šezdeset sekundi nisam ni trepnula, a suze su tekle i tekle. Ono što me vratilo u stvarnost bio je mamin vrisak i njezina ruka preko mojih očiju. Izvukla me iz te sobe i zaključala u moju. Poslije toga se više ničega ne sjećam jer je sve oko mene ubrzo postalo crno. Nakon tog događaja više ništa nije bilo isto. Mama je jako dugo maskirala svoju bol i namještala hrabro lice kako bi me smirila i kako bi meni bilo dobro. Noćima nisam mogla spavati sama i na miru. Čim bih sklopila oči, prolazila bih sve iznova, no ona je bila tu za mene. Iako sam bila prestravljena, pokušavala sam i ja paziti na nju. Pomagala sam joj koliko god sam mogla, priuštila sam joj poneku minutu odmora i često sam je grlila i pazila. Zajedno smo radile i brinule same za sebe. U svom tom pomaganju i radu po kući pronašla sam mir. Kada bih nešto radila, mislima bih duboko uronila u to i zaboravila na druge stvari. To je bio moj izlaz.

Godine su prolazile, rat je završio i sve se opet promijenilo. Sve te promjene, potisnuta sjećanja i osjećaji su se nagomilali. S vremenom sam krenula na terapiju, a kasnije i moja majka. Doista mi je pomogla, shvatila sam neke stvari o sebi i napokon sam shvatila svoju reakciju na onaj događaj. Bilo je jako teško uopće započeti pričati o tome i nije postajalo nimalo lakše, ali svaki put kada bih rekla što sam imala, osjećala bih se psihički jače. Shvatila sam da ta rana u mom srcu nikada neće nestati, ali će s vremenom zarasti. To ne znači da ću tatu zaboraviti, već ću ga još više voljeti i zauvijek pamtit i baš onakvog kakav je bio prije Domovinskog rata. Shvatila sam da, iako ga nema, svejedno će biti sa mnom sa svakim mojim korakom. Iako neće moći fizički biti uz mene kada ću upisivati srednju školu, imati prvog dečka, upisivati fakultet, raditi gluposti, stvarati nova prijateljstva, njegov duh će uvijek biti uz mene. Shvatila sam da ništa ne prolazi samo od sebe. Za sve treba vremena, bilo to šezdeset sekundi, šest mjeseci ili šest godina - mir će nas uvijek pronaći i stvari će biti lakše.